

Institutul pentru
Dezvoltare și Inițiative
Sociale (IDS) „Viitorul”
www.viitorul.org

top5

CLASAMENTUL
BĂNCILOR
PE BAZA DATELOR
DE CREDITARE
A PERSOANELOR
FIZICE

2017

**TREND HUNTER
FOR BANKS**

(nr. 1)

www.viitorul.org

Institutul pentru Dezvoltare și Inițiative Sociale (IDIS) „Viitorul”

top5

**CLASAMENTUL BĂNCILOR
PE BAZA DATELOR
DE CREDITARE A
PERSOANELOR FIZICE**

Veaceslav Ioniță

www.viitorul.org

Opiniile exprimate aparțin autorilor. Administrația IDIS „Viitorul” și Consiliul Administrativ al Institutului pentru Dezvoltare și Inițiative Sociale „Viitorul” nu poartă răspundere pentru estimările și opiniile prezentate în cadrul acestei publicații.

Pentru alte detalii, vă rugăm să contactați responsabilul pe presă, Victor URSU la următoarea adresă: ursu.victoor@gmail.com sau la numărul de telefon **069017396**.

Adresa de contact:

Chișinău, Iacob Hîncu 10/1, 2005, Republica Moldova

Telefon: (373-22) 21 09 32

Fax: (373-22) 24 57 14

www.viitorul.org

Orice utilizare a unor extrase ori opinii ale autorului acestui Studiu trebuie să conțină referință la IDIS „Viitorul”.

Indicatorul TREND HUNTER FOR BANKS reprezintă un produs analitic de analiză a performanțelor creditare ale principalelor bănci și instituții bancare din Republica Moldova. Fiecare client potențial de credite bancare are dreptul să știe cum va fi servit, care sunt serviciile accesibile pe piața locală și cum poate judeca asupra randamentului și clasamentului băncilor la care aplică. Competiția sănătoasă și transparența, prestigiul meritat și buna reputație sunt principii fundamentale ale economiei de piață moderne. Indicatorul reprezintă o contribuție din partea IDIS la efortul de recuperare și însănătoșire a mediului de afaceri și situației băncilor din țara noastră după cataclismul bancar din 2014-2015.

Indicatorul Trend Hunter for Banks (THB) va fi distribuit on-line în adresa persoanelor fizice și juridice interesate de susținerea competiției și cooperării bancare în Republica Moldova. Am conceput astfel indicatorul încât acesta să poată răspunde unor întrebări simple de analiză (for dummies), să furnizeze prognozeze rapide, pe baza unei metodologii care ne aparține. Indicatorul face un clasament al băncilor pe baza pozițiilor deținute la creditarea persoanelor fizice, dar se adresează managerilor, investitorilor, instituțiilor de creditare, analiștilor bancari, și nu doar personalului angajat în bănci. Suntem deschiși la orice critică, observații, propuneri, oferind tuturor celor interesați o modalitate simplă de a interacționa cu autorii acestui Indicator.

Suntem interesați să asistăm la crearea unui cadru mai previzibil de banking intelligence în Republica Moldova și să facilităm procesul decizional în afaceri. Ne dorim să extindem acest Indicator spre toți actorii implicați pe această piață pentru a ajuta la recuperarea pierderilor de imagine și reputație, relansarea activităților în Republica Moldova

Din aceeași serie analitică, IDIS este dispus să relanseze Indexul Sentimentului Economic (ISE) și Statistica Economică – două produse axate pe anticipările, îngrijorările și tendințele manifestate în diferite segmente ale economiei naționale: industrie, servicii, construcții, comerț, consumatori.

Sumar executiv

În TOP-5 al băncilor privind creditarea persoanelor fizice este realizată clasificarea băncilor comerciale din Moldova după volumul de credite oferite persoanelor fizice, ponderea lor în portofoliul general de credite a băncilor precum și ponderea creditelor neperformante acordate persoanelor fizice.

Acest TOP va ajuta cetății în luarea deciziei privind selectarea unei bănci la contractarea de credit, dar totodată va ajuta conducerii băncilor să-și determine punctele slabe în comparație cu alte bănci și să-și formuleze strategii în condiția când vor considera că creditarea persoanelor fizice este o prioritate pentru ei.

Totodată prin această publicație dorim să popularizăm și vizual să simplificăm informația publică disponibilă pe pagina oficială a Băncii Naționale a Moldovei. Suntem siguri că acest produs de rând cu altele din seria dată va crește nivelul de cunoștințe financiare în rândul populației.

Chiar dacă evoluțiile lunare nu sunt semnificative totuși pentru actualizarea datelor și urmărirea dinamicii din sectorul bancar considerăm oportun să publicăm acest TOP lunar odată cu apariția datelor oficiale pe pagina Băncii Naționale a Moldovei.

Metodologia

Toate datele din TOP sunt colectate de pe pagina oficială a Băncii Naționale a Moldovei. Prelucrarea lor sa realizat în baza unei metodologii proprii de calcul a punctajelor obținute de fiecare bancă.

Astfel la prima etapă este realizat un TOP al băncilor după trei criterii de evaluare, unde fiecare bancă ocupă anumite poziții în clasament.

Apoi este realizat clasamentul general unde se sumează rezultatele clasamentelor individuale. Numărul maxim de puncte poate ajunge la 100 în condiția dacă o anumită bancă ocupă primul loc pentru fiecare indicator de evaluare. Sumare se face în bază unei ponderări diferențiate.

Ponderea indicatorilor se calculează în baza formulei

$$P_i = k_i / \sum_1^n k_n$$

unde fiecare indicator primește ponderea proporțională cu valoarea coeficientului K al său. La rândul lui coeficientul K se calculează după formula

$$K_i = \max(1..i) / \text{Median}(1..i).$$

Această metodă ne permite să avem o pondere mai mare a unui indicator, cu cât banca lider la acest indicator are un scor mai mare decât mediana pe întreg sistemul bancar.

Conform situației din luna mai 2017, după metodologia noastră Indicatorul:

- 1) cota de piață are 54%,
- 2) Cota creditelor persoanelor fizice în portofoliul băncii – 15%
- 3) creditele neperformante - 31%.

Clasamentul

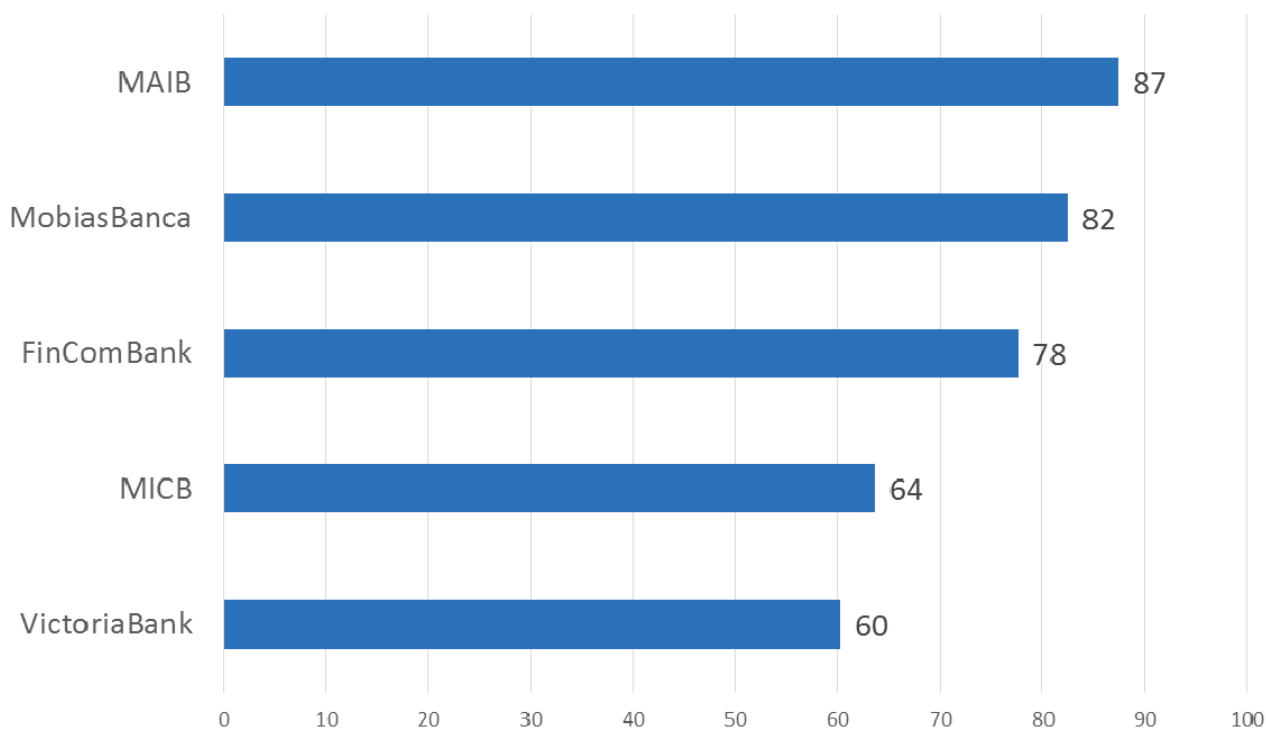
Astăzi, în RM funcționează 11 bănci comerciale, care conform situației din luna iunie 2017 au creditat economia țării cu 34,2 miliarde lei, dintre care 7,1 miliarde lei sau 20,8% sunt creditele oferite persoanelor fizice.

Cele mai multe credite luate de persoanele fizice sunt creditele de consum 3,78 miliard lei sau 53,4% din totalul creditelor destinate persoanelor fizice, urmate de

credite pentru procurarea unui imobil 2,4 miliard lei sau 33,9% din total și credite pentru desfășurarea unei afaceri 0,9 miliarde lei sau 12,7%.

Pentru o informare mai bună a cetățenilor care intenționează să apeleze la un credit bancar am decis să elaborez un TOP al băncilor la creditarea persoanelor fizice.

TOP-5. Clasificarea băncilor după nivelul de creditare a persoanelor fizice (puncte din 100)

Clasamentul băncilor analizate s-a făcut pe baza următorilor indicatori:

- 1) Volumul creditelor oferite de bancă persoanelor fizice;
- 2) Ponderea creditelor oferite persoanelor fizice în portofoliul de creditare a bănci, sau altfel spus cât de mult banca este orientată spre creditarea persoanelor fizice;
- 3) Ponderea creditelor neperformante, indicator care arată calitatea de conlucrare a băncii cu persoanele fizice. Pe baza unei metodologii proprii* am calculat poziția fiecăreia dintre băncile incluse în această analiză.

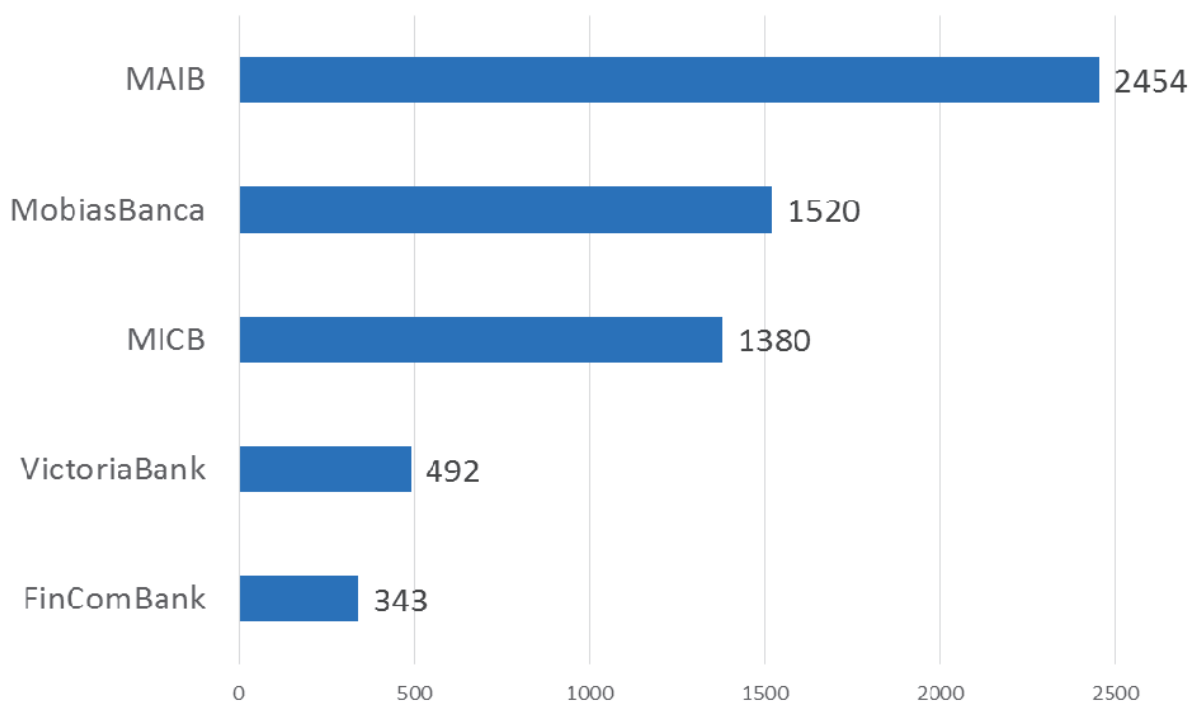
Tabelul 1. Poziția generală a băncii după cei 3 indicatori de evaluare

	Poziția General	Poziția			Puncte obținute
		Cota de piață	Creditarea persoanelor fizice în portofoliul băncii	Ponderele creditelor neperformante	
MAIB	1	1	4	4	87
MobiasBanca	2	2	2	5	82
FinComBank	3	5	3	1	78
MICB	4	3	6	8	64
VictoriaBank	5	4	9	6	60
EuroCreditBank	6	9	1	3	55
EnergBank	7	7	5	7	48
EximBank	8	6	7	11	39
ComertBank	9	11	11	2	34
ProCredit	10	8	10	10	28
BCR	11	10	8	9	24

Valoarea maximă de 100 de puncte poate fi atinsă atunci când banca se plasează pe primul loc la toate cele 3 criterii de evaluare.

Creditarea persoanelor fizice este în proporție de 75% este realizată de primele 3 bănci din TOP-5, care oferă 5,35 miliarde lei din totalul de 7,08 miliarde lei.

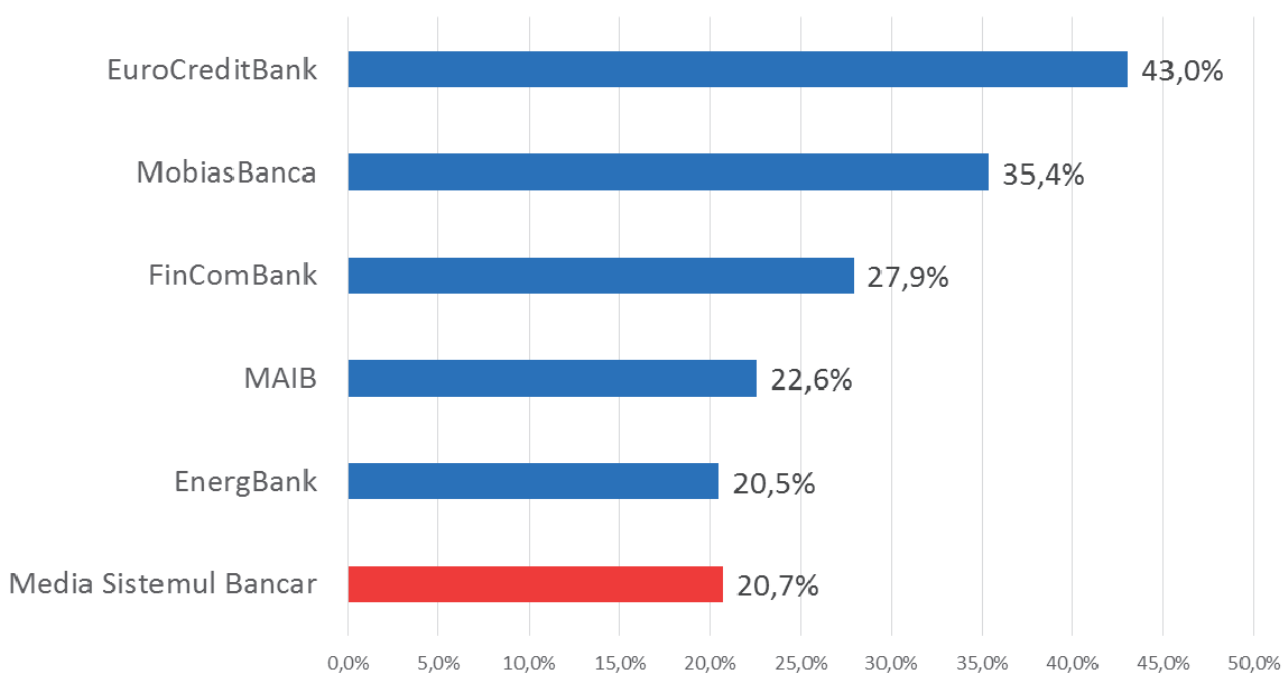
TOP-5. După volumul de creditare a persoanelor fizice, milioane lei

Cât privește politica de creditare a băncii orientate spre persoanele fizice, observăm că avem două bănci în TOP-5, EuroCreditBank și MobiasBanca despre care se poate spune clar că au o politică activă de creditare a persoanelor fizice. Totodată MAIB datorită cotei mari de piață contribuie la majorarea

valorii medii a volumului de credite oferite de bănci persoanelor fizice. Totuși 7 din 11 bănci au un portofoliu de creditare a persoanelor fizice mai mic decât media pe sistem, cea ce indică la un potențial neexplorat de bănci privind creditarea persoanelor fizice.

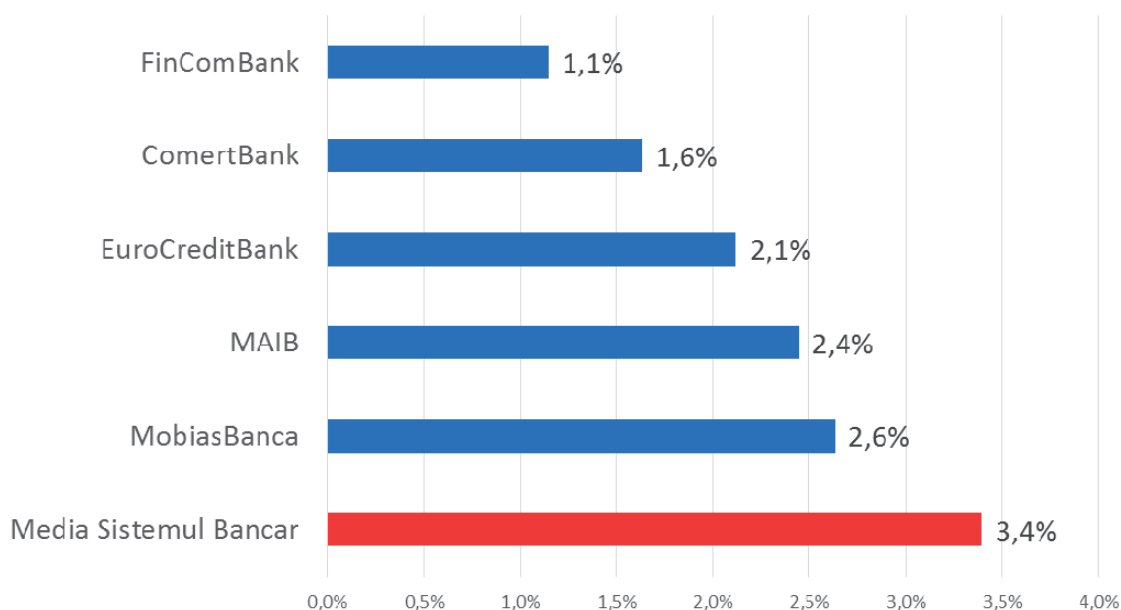
TOP-5. Ponderea portofoliului de credite oferite persoanelor fizice din totalul de credite

Cât privește clasamentul băncilor cu cele mai mici credite compromise oferite persoanelor fizice trebuie să menționăm că cetățenii sunt cei mai buni platnici. Ponderea medie a creditelor compromise reprezintă 3,4% cea ce este de 3 ori mai puțin decât media creditelor compromise pe sistemul bancar. Chiar și cele mai mari ponderi sunt comparabile cu nivelul mediu din sistemul bancar.

Se cuvine să vă atragem atenția asupra faptului că cele mai importante bănci la creditarea persoanelor fizice, MAIB, MobiasBanca și MICB, (vezi Anexa 3) înregistrează indicatori foarte mici la credite neperformante, ceea ce denotă o politică sănătoasă a băncilor de lucru cu persoanele fizice.

TOP-5 Băncile cu cele mai mici credite neperformante acordate persoanelor fizice

Analiza TOP-5

- MAIB**, ocupă primul loc în TOP-ul nostru cu 87 de puncte. Banca cu un volum de creditare a persoanelor fizice de 2,45 miliarde lei deține o cotă de 34,6% din piața creditelor oferite persoanelor fizice. În portofoliul său de credite, creditarea persoanelor fizice ocupă 22,5% puțin peste media bancară fapt ce o plasează pe locul IV, iar creditele neperformante constituie doar 2,4% mult sub media bancară și o plasează de asemenea pe locul IV.
- MobiasBanca**, ocupă locul doi cu 82 puncte. Chiar dacă la volumul creditării persoanelor fizice este mult sub nivelul primei bănci, totuși cu 1,52 miliarde lei banca ocupă poziția a doua și 21,5% din cota de piață. Cea ce avantajează banca în TOP-ul nostru este ponderea mare a creditelor oferite persoanelor fizice în portofoliul de creditare a băncii, care constituie 35,4% al doilea ca mărime după liderul EuroCreditBank.
- FinComBank**, se plasează pe locul trei cu 78 de puncte. Chiar dacă la volumul de creditare bancă

se plasează pe locul 5, cu 343 milioane lei credite și o cotă de piață de doar 4,8%, totuși datorită celei mai mici ponderi a creditelor neperformante de doar 1,1% și ponderii mari de 27,9% de creditare a persoanelor fizice această bancă ocupă locul trei.

- MICB**, ocupă locul patru cu 64 puncte. Banca este a treia ca mărime după volumul de credite oferite persoanelor fizice, cu un portofoliu de 1,38 miliarde lei și o cotă de piață de 19,5%. Însă orientarea mai slabă spre creditarea persoanelor fizice, locul 6 și ponderea mai ridicată a creditelor neperformante locul 8 a surclasat-o în TOP-ul nostru față de FinComBank, care are un portofoliu de credite mult mai mic.
- VictoriaBank**, ocupă locul 5 cu 60 de puncte. După volumul de credite oferite banca se află pe locul patru cu 492 milioane lei și 6,9% cota de piață. Cea ce dezavantajează banca în TOP-ul nostru este ponderea mică a creditelor oferite persoanelor fizice în portofoliul general de credite a băncii.

Concluzii

1. Creditarea persoanelor fizice este concentrată în 3 bănci, care împreună dețin 75% din piața creditelor oferite persoanelor fizice.
2. Ca strategie prioritară de creditare a persoanelor fizice pentru băncile noastre este mai mult o excepție decât regulă. Doar la trei bănci vedem o concentrare clară pe creditarea persoanelor fizice.
3. Persoanele fizice sunt cei mai buni clienți a băncilor, ponderea creditelor neperformante este de 3 ori mai mică decât media pe sistemul bancar. Chiar și în cazul ultimii bănci clasate după acest indicator, ponderea creditelor neperformante este egală cu media pe sistemul bancar.
4. Creditarea persoanelor fizice este de 10 ori mai sigur decât a serviciilor&construcțiilor unde ponderea creditelor neperformante ajunge la 35-40%.
5. În cazul creditelor neperformante avem o abatere observată la ultimele 3 bănci din TOP. Pentru ele trebuie să devină o prioritate reducerea volumului de credite neperformante la nivelul general din sistemul bancar de 2,5-3,5%

Anexe

Anexa 1. Volumul creditelor acordate de bănci

	Denumirea băncii	Volumul de credite, milioane lei	Cota de piață
	TOTAL Sistemul Bancar	7.085	100,0%
1	MAIB	2.454	34,6%
2	MobiasBanca	1.520	21,4%
3	MICB	1.380	19,5%
4	VictoriaBank	492	6,9%
5	FinComBank	343	4,8%
6	EximBank	328	4,6%
7	EnergBank	186	2,6%
8	ProCredit	140	2,0%
9	EuroCreditBank	114	1,6%
10	BCR	97	1,4%
11	ComertBank	31	0,4%

Anexa 2. Ponderea creditelor oferite persoanelor fizice în portofoliul de credite a băncii

MEDIA Sistemul Bancar		20,7%
1	EuroCreditBank	43,0%
2	MobiasBanca	35,4%
3	FinComBank	27,9%
4	MAIB	22,6%
5	EnergBank	20,5%
6	MICB	20,0%
7	BCR	17,7%
8	EximBank	17,2%
9	VictoriaBank	10,5%
10	ProCredit	6,5%
11	ComertBank	6,3%

Anexa 3. Ponderea creditelor neperformante acordate persoanelor fizice

Media Sistemul Bancar		3,4%
1	FinComBank	1,1%
2	ComertBank	1,6%
3	EuroCreditBank	2,1%
4	MAIB	2,4%
5	MobiasBanca	2,6%
6	VictoriaBank	2,9%
7	EnergBank	3,3%
8	MICB	3,8%
9	BCR	6,3%
10	ProCredit	10,2%
11	EximBank	12,5%

IDIS „Viitorul” reprezintă o instituție de cercetare, instruire și inițiativă publică, care activează pe o serie de domenii legate de: analiză economică, guvernare, cercetare politică, planificare strategică și management al cunoștințelor. IDIS activează în calitate de platformă comună care reunește tineri intelectuali, preocupați de succesul tranziției spre economia de piață și societatea deschisă în Republica Moldova.

Institutul pentru Dezvoltare și Inițiative Sociale (IDIS) „Viitorul” este succesorul de drept al Fundației Viitorul, și păstrează în linii mari tradițiile, obiectivele și principiile de acțiune ale fundației, printre care se numără: formarea de instituții democratice și dezvoltarea unui spirit de responsabilitate efectivă printre oamenii politici, funcționari publici și cetățenii țării noastre, consolidarea societății civile și spiritului critic, promovarea libertăților și valorilor unei societăți deschise, modernizate și pro-europene.

